

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
2017 M. GEGUŽĖS 2 D. ĮSAKymo NR. A1-211 „DĖL ŠALPOS NEĮGALUMO
PENSIJŲ, ŠALPOS SENATVĖS PENSIJŲ, ŠALPOS KOMPENSACIJŲ IR
TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO VADOVAUJANTIS
EUROPOS SĄJUNGOS SOCIALINĖS APSAUGOS SISTEMŲ KOORDINAVIMO
REGLAMENTAIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO**

2020 m. birželio 18 d. Nr. A1-571

Vilnius

1. P a k e i ė i u Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymą Nr. A1-211 „Dėl Šalpos neįgalumo pensijų, šalpos senatvės pensijų, šalpos kompensacijų ir tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1.1. Pakeičiu preambulę ir ją išdėstau taip:

„Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo 6 straipsniu ir siekdamas užtikrinti 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo su visais pakeitimais ir 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009, nustatančio Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką, su visais pakeitimais (toliau kartu – koordinavimo reglamentai) įgyvendinimą,“.

1.2. Pakeičiu nurodytu įsakymu patvirtintą Šalpos neįgalumo pensijų, šalpos senatvės pensijų, šalpos kompensacijų ir tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais tvarkos aprašą:

1.2.1. Pakeičiu 1 punktą ir jį išdėstau taip:

„1. Šalpos neįgalumo pensijų, šalpos senatvės pensijų, šalpos kompensacijų ir tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato asmenis, turinčius teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją, šalpos senatvės pensiją, šalpos kompensaciją (toliau kartu – šalpos išmokos) bei tikslines kompensacijas vadovaujantis koordinavimo reglamentų nuostatomis, šalpos išmokų ir tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarką šiems asmenims, Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių bei Šveicarijos Konfederacijos kompetentingų įstaigų tarpusavio bendradarbiavimo ir keitimosi informacija, statistinės informacijos apie išmokėtas šalpos išmokas ir tikslines kompensacijas rinkimo ir teikimo, struktūrizuotų elektroninių dokumentų (toliau – SED) naudojimo tvarką, kiek šių klausimų nereglamentuoja Tvarkos aprašo 2 punkte nurodyti teisės aktai.“

1.2.2. Pakeičiu 2 punktą ir jį išdėstau taip:

„2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymu, Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymu, Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-759 „Dėl Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Šalpos išmokų nuostatai), Kreipimosi dėl tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. A1-39 „Dėl Kreipimosi dėl tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tikslinių kompensacijų nuostatai), koordinavimo reglamentais, 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1231/2010, kuriuo išplečiamas Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 taikymas trečiųjų šalių piliečiams, 2012 m. kovo 31 d. Jungtinio komiteto, įsteigto pagal Europos Bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl laisvo asmenų judėjimo, sprendimu Nr. 1/2012, kuriuo pakeičiamas to Susitarimo II priedas dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo, 2011 m. liepos 1 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 76/2011, kuriuo iš dalies keičiamas EEE susitarimo VI priedas (Socialinė apsauga) ir 37 protokolai, Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos 2009 m. spalio 15 d. sprendimu Nr. H3 dėl datos, į kurią turi būti atsižvelgiama nustatant Europos Parlamento ir Tarybos

reglamento (EB) Nr. 987/2009 90 straipsnyje nurodyto konvertavimo kursus (toliau – Sprendimas Nr. H3), Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos 2015 m. birželio 25 d. sprendimu Nr. H7 dėl Sprendimo Nr. H3 dėl datos, į kurią turi būti atsižvelgiama nustatant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009 90 straipsnyje nurodyto konvertavimo kursus, peržiūrėjimo, Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos 2017 m. kovo 16 d. sprendimu Nr. E5 dėl pereinamojo laikotarpio, taikomo Reglamento (EB) Nr. 987/2009 4 straipsnyje nurodytam keitimuisi duomenimis elektroninėmis priemonėmis, praktinės tvarkos ir Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos 2019 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. E7 dėl praktinės bendradarbiavimo ir keitimosi duomenimis tvarkos, kol valstybėse narėse bus visiškai įgyvendinta elektroninių socialinės apsaugos informacijos mainų (EESSI) sistema.“

1.2.3. Pakeičiu 3.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„3.2. trečiųjų šalių piliečiams, gyvenantiems vienoje iš valstybių narių, jeigu jų padėtis visais atžvilgiais neapsiriboja viena valstybe, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 1231/2010 (pavyzdžiui, anksčiau dirbo ar gyveno skirtingose valstybėse narėse). Palaikant santykius su Danijos Karalyste, trečiųjų šalių piliečiams koordinavimo reglamentai nėra taikomi. Palaikant santykius su Jungtine Karalyste, trečiųjų šalių piliečiams toliau lieka galioti 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimų nariams, judantiems Bendrijoje, su visais pakeitimais ir 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimų nariams, judantiems Bendrijoje, įgyvendinimo tvarką, su visais pakeitimais.“

1.2.4. Pakeičiu 4.8 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.8. **Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga** – dėl šalpos išmokų – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritoriniai skyriai, dėl tikslinių kompensacijų – savivaldybės administracija.“

1.2.5. Pakeičiu 4.9 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.9. **Susižinojimo tarnyba** – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus skyrius.“

1.2.6. Pakeičiu 4.11 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.11. **Valstybė narė** – bet kuri valstybė iš Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių (Islandijos Respublika, Lichtenšteino Kunigaikštystė, Norvegijos Karalystė) ar Šveicarijos Konfederacija, taip pat Jungtinė Karalystė, kai taikomas Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos.“

1.2.7. Pakeičiu 7 punktą ir jį išdėstau taip:

„7. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2018 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. V-112 „Dėl prašymų pensijoms ir kompensacijoms skirti ir mokėti pavyzdinių formų patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais patvirtintos formos Prašymas dėl šalpos išmokos skyrimo (toliau – prašymas dėl šalpos išmokos skyrimo) pateikiamas Lietuvos Respublikos kompetentingai įstaigai pagal gyvenamąją vietą. Kreipimosi dėl šalpos išmokų skyrimo tvarka nustatyta Šalpos išmokų nuostatuose.“

1.2.8. Pakeičiu 10 punktą ir jį išdėstau taip:

„10. Jei Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga, vadovaudamasi koordinavimo reglamentų nuostatomis, nustato, kad Lietuvos Respublika yra kompetentinga valstybė skirti specialias neįmokines išmokas pinigais, ji skiria ir moka šalpos išmoką Šalpos išmokų nuostatų nustatyta tvarka.“

1.2.9. Pakeičiu 19 punktą ir jį išdėstau taip:

„19. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. A1-183 „Dėl kai kurių socialinei paramai gauti reikalingų formų patvirtinimo“ patvirtintos formos Prašymas gauti tikslinę kompensaciją (toliau – prašymas gauti tikslinę kompensaciją) pateikiamas Lietuvos Respublikos kompetentingai įstaigai pagal gyvenamąją vietą. Kreipimosi dėl tikslinės kompensacijos skyrimo tvarka nustatyta Tikslinių kompensacijų nuostatuose.“

1.2.10. Pakeičiu 22 punktą ir jį išdėstau taip:

„22. Jei Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga, vadovaudamasi koordinavimo reglamentų nuostatomis, nustato, kad Lietuvos Respublika yra kompetentinga valstybė skirti ilgalaikės priežiūros išmokas pinigais, ji skiria ir moka tikslinę kompensaciją Tikslinių kompensacijų nuostatų nustatyta tvarka.“

1.2.11. Pakeičiu 26 punktą ir jį išdėstau taip:

„26. Jei prašymas gauti tikslinę kompensaciją pateikiamas kitoje valstybėje narėje gyvenančio asmens arba persiunčiamas kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos ir jei prie prašymo nėra pridėta Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba) išduota neįgalumo lygio nustatymo pažyma, darbingumo lygio nustatymo pažyma arba specialiųjų poreikių nustatymo pažymos kopija, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga, nustačiusi, kad pagal koordinavimo reglamentų nuostatas Lietuvos Respublika yra kompetentinga valstybė skirti ir mokėti ilgalaikės priežiūros išmokas pinigais, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo dėl kompetencijos nustatymo priėmimo dienos persiunčia gauto prašymo kopiją Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybai, kad ši nustatytų darbingumo lygį, neįgalumo lygį ar specialiuosius poreikius. Jei prie prašymo pridėtos medicininių dokumentų kopijos ar Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos patvirtinta Išsami medicininė išvada, ar E213 formos pažyma, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybai kartu su prašymu persiunčiami ir šie dokumentai.“

1.2.12. Pakeičiu 27 punktą ir jį išdėstau taip:

„27. Jei darbingumo lygiui, neįgalumo lygiui ar specialiems poreikiams nustatyti reikalingi papildomi dokumentai, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Tvarkos aprašo 26 punkte nurodytų dokumentų gavimo Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyboje dienos informuoja prašymą pateikusį asmenį apie trūkstamus dokumentus ir paprašo pateikti medicininius dokumentus, t. y. medicininių (instrumentinių, laboratorinių) tyrimų išrašus, patvirtinančius ligos sunkumą ir diagnozę, prireikus – išrašus iš gydymo stacionare ligos istorijos, asmens sveikatos istorijos, taip pat kitus dokumentus, priklausomai nuo organizmo funkcijų sutrikimo pobūdžio, patvirtinančius asmens, kuriam prašoma skirti tikslinę kompensaciją, sveikatos būklę, kartu nurodydama prašomų medicininių dokumentų pateikimo terminą. Jei prašymas gauti tikslinę kompensaciją Lietuvos Respublikos kompetentingai įstaigai ar susižinojimo tarnybai buvo persiųstas iš kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prašymą pateikti trūkstamus medicininius dokumentus siunčia asmeniui, kuriam prašoma skirti tikslinę kompensaciją, pagal prašyme nurodytą šio asmens gyvenamosios vietos adresą. Jei per Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos nurodytą terminą asmuo nepateikia trūkstamų medicininių dokumentų, asmeniui siunčiamas priminimas prašant pateikti šiuos dokumentus ne vėliau kaip per 30 dienų nuo priminimo išsiuntimo dienos. Jei per priminime

nurodytą terminą asmuo nepateikia trūkstamų medicininių dokumentų, darbingumo lygis, neįgalumo lygis ar specialieji poreikiai nustatomi pagal Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos turimus duomenis.“

1.2.13. Pakeičiu 29 punktą ir jį išdėstau taip:

„29. Nustatydama neįgalumo lygį, darbingumo lygį ar specialiuosius poreikius kitoje valstybėje narėje gyvenančiam asmeniui, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba vadovaujasi Tvarkos aprašo 26 ir 27 punktuose nustatyta tvarka pateiktais dokumentais“.

1.2.14. Pakeičiu 47 punktą ir jį išdėstau taip:

„47. Susižinojimo tarnyba, gavusi kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos ar susižinojimo tarnybos prašymą patvirtinti socialinio draudimo laikotarpius specialioms neįmokinėms išmokoms (SED M052) ar ilgalaikės priežiūros išmokoms (SED S040) skirti ar mokėti, patvirtina Lietuvos Respublikoje įgytus socialinio draudimo laikotarpius, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo visos reikiamos informacijos apie Lietuvos Respublikoje įgytus socialinio draudimo laikotarpius gavimo dienos užpildydama ir išsiųsdama atitinkamai SED M053 ar SED S041.“

1.2.15. Pakeičiu 49 punktą ir jį išdėstau taip:

„49. Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga, gavusi kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos prašymą pateikti medicininę informaciją, reikalingą priimant sprendimą dėl ilgalaikės priežiūros išmokų mokėjimo Lietuvos Respublikoje gyvenančiam asmeniui, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tokio prašymo gavimo dienos raštu kreipiasi į prašyme nurodytą asmenį, prašydama pateikti kitos valstybės narės kompetentingai įstaigai reikalingą informaciją. Gautą informaciją Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga persiunčia kitos valstybės narės kompetentingai įstaigai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo visos informacijos gavimo dienos.“

1.2.16. Pakeičiu 53 punktą ir jį išdėstau taip:

„53. Jeigu, nagrinėjant prašymą dėl tikslinių kompensacijų skyrimo ar atsakant į kitos valstybės narės paklausimą dėl ilgalaikės priežiūros išmokų skyrimo ir mokėjimo, reikia informacijos apie asmens draudimą privalomuoju valstybiniu socialiniu draudimu, socialinio draudimo laikotarpius, mokamas socialinio draudimo išmokas ar pajamas, kurios Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga, remdamasi duomenimis, gaunamais iš Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo

išmokų gavėjų registro pagal duomenų teikimo sutartį, neturi, ji kreipiasi į susižinojimo tarnybą, prašydama pateikti tokią informaciją.“

1.2.17. Pakeičiu 59 punktą ir jį išdėstau taip:

„59. Sprendimai dėl šalpos išmokų ar tikslinių kompensacijų skyrimo pagal koordinavimo reglamentų nuostatas gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja nuo 2020 m. liepos 1 d.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis